

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Virtvtes Theologicæ. Libro Triplici Fidei, Spei, & Charitatis materias expono

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663**

Caput 1. De essentia & obiecto Charitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80695](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80695)

LIBER XLIX.

CHARITAS.

CHARITAS tum in scriptura, tum à Theologis tripliciter sumitur. Primò, pro ipso Deo, prout est amoris beneuolentia obiectum 1. Ioann. 4. Deus Charitas est, qui manet in Charitate, in Deo manet. Secundò, pro actu dilectionis, vel Dei erga nos. Ierem. 31. In Charitate perpetua dilexi te: vel nostri erga Deum; quæ acceptio communior est, & magis huiusce loci propria. Tertiò, pro habitu supernaturali, qui est Theologalis virtus voluntatem eleuans, & inclinans ad amandum Deum amore beneuolentia supernaturali, quæ est admodum propria Charitatis acceptio, de qua Theologi disputant. Exprimam itaque Charitatis essentiam: & obiectum Precepti Charitatis erga Deum, & proximum obligationem. Dilectionem inimicorum. Ordinem in Charitate seruandum. Differam de Eleemosyna. De fraterna Correctione. De peccatis Charitati contrariis tractationem attexam, nempe de Odio, Discordia, Seditione, scandalo, Bello.

SECTIO PRIMA.

De Charitate, Receptiores sine lite Sententiæ.

CAPVT I.

De Essentia, & Obiecto Charitatis.

I Charitatis Theologica virtus definitio.

CHARITAS est Virtus Theologica à Deo infusa, qua Deum propter se ipsum, & suam bonitatem super omnia diligimus, & reliqua omnia propter Deum. Dicitur Virtus Theologica, quia immediate Deum respicit, sicut Fides, & Spes. Distinguitur tamen ab iis, quia respicit Deum ut nobis verum, Spes ut nobis bonum, Charitas vero ut in se, & propter se bonum. Dicitur infusa à Deo, quia à Deo infunditur iuxta illud Pauli Roman. 5. Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis. Dicitur,

Quia Deum propter se ipsum, & suam bonitatem super omnia diligimus, ut innuatur, præcipuum Charitatis obiectum esse Deum, & rationem formalem, seu motiuium Charitatis esse ipsius Dei bonitatem, ac perfectionem: & cum Deus sit summum bonum, & ultimus finis, & eius bonitas sit ratio, cur cetera diligamus, ideo est super omnia diligendus. Dicitur denique, Et reliqua omnia propter Deum, ad signandum, secundarium Charitatis obiectum, nempe nos, proximos noster, virtutes, &c. D. Thom. 2. 2. qu. 44. & omnes.

Charitas est quedam supernaturalis amicitia inter Deum, & hominem, fundata in quadam æqualitate proportionis inter hominem eleuatum per gratiam supra propriam naturam, & Deum. Vnde multi Doctores definiunt Charitatem esse amicitiam hominis ad Deum. Ioann. 15. ait Dominus, Non vos dicam seruis, sed amicos. Quia amicitia est amor mutus, ac reciprocus: cum ergo homo, qui per Charitatem Deum diligit, ab ipso Deo diligatur, fit hunc

Charitas est quedam supernaturalis amicitia inter Deum & hominem.

hunc amorem esse amicitiae, & cum amicitia
hac, & hic amor Deum respiciat non ut no-
bis bonum, sed propter se ipsum, hinc est,
amorem hunc non esse concupiscentiae, sed
benevolentiae. Diu. Thom. 2. 2. *questione*, 23.
articulo primo. Azorius *tomo primo, libro nono,*
cap. 3. qu. 2.

Charitas est omnium virtutum excellentis-
sima, & perfectissima, 1. *Corinth.* 13. *Tria*
virtutum haec; maior autem Charitas. Quia inter omnes
excellens- Virtutes, Theologicae sunt perfectiores: at,
ut ait Apostolus, Charitas est Fide, & Spe
maior: ergo erit omnium virtutum perfectis-
sima. Diu. Thom. 2. 2. *questione* 23, *articulo*
octavo, & communiter omnes Doctores Cha-
ritatem omnium virtutum formam appellant,
non quidem intrinsecam, cum vnaquaeque
virtus habeat suam intrinsecam formam: sed
extrinsecam perficientem aliis virtutibus in ordi-
ne ad vitam aeternam.

Porro duplex est Charitas, vna erga Deum,
Duplices, altera erga proximum. Quia bonitas, quae est
erga obiectum formale Charitatis, potest duplici-
ter considerari. Primo, ut est in se ipsa im-
mota, & participata, & sic est ratio Deum diligendi.
Secundo, ut est in creatura rationali per par-
ticipationem, & sic est ratio diligendi proximi.
Omnes sic.

Iam vero duplex est Charitatis obiectum,
Duplices, alterum materiale, & quod: alterum formale,
Charitatis & sub quo: sicut in aliis habitibus, ac virtu-
tibus contingit. Obiectum praeceptum mate-
riale, & quod, est Deus minus praeceptum,
quod Deus & secundarium est proximus. Proximi autem
nomine intelligitur omnis creatura rationalis,
quae est capax beatitudinis. Homo diligen-
dus est primario quoad animum, secundario
etiam quoad corpus. Bona spiritualia perti-
nent ad obiectum Charitatis, ad quam etiam
reducuntur omnes res inanimatae, ut ad pro-
ximum pertinent. Diu. Thom. 2. 2. *questione*
25, *articulo* 10. Theologi in *terti. distinct.* 18.
Suaris *disputatione prima, de obiect. Charitat.*
sestione prima, numero quarto septimo octavo,
& nono.

Deus autem sub ratione boni propter se
Formale ip. amabilis, seu propter absolutam excel-
lentiam sub lentiam in omni genere perfectionis, est obiectum
rationis boni formale & ratio sub qua Charitatis. Quia
per hoc distinguitur Charitas in se, & ab aliis
virtutibus: Spes enim respicit Deum propter
nobis bonum, Fides propter nobis verum, Charitas
vero ut in se, & propter se bonum. Et cum
Deus amari possit amore naturali, propter est
author naturae: & amore supernaturali, seu
Charitate infusa: amoris naturalis erit obiectum
propter dicit bonum summum naturae ac
commodatum, & habens cum illa necessariam
connexionem; Charitatis vero, seu amoris su-
pernaturalis erit summa bonitas excedens hu-
manam naturae ordinem, ut nullam habeat cum
tali natura connexionem, sed propter est prorsus
alterius ordinis. Suar. *de obiecto Charit. d. 1. sect.*
2. legendus.

CAPVT II.

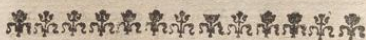
De Praecepti Charitatis erga Deum obligatione.

DE fide certum est, dari de Dei di-
lectione praeceptum. Deut. 6. *De fide est*
Diliges Dominum Deum tuum, dari Cha-
Matth. 17. Hoc est primum, & vitatis erga
maximum mandatum. Quia Deum pra-
amor Dei est necessarius ad salutem: quod
autem est ad salutem necessarium, est
praeceptum. Hoc autem praeceptum non
non continetur expresse in Decalogo, sed est
praeceptum, & praeambulum ad illud includitur
tamen virtualiter in omnibus, quatenus ex
hoc praecepto omnia, quae ad primam tabulam
spectant, facile colliguntur. Valentia *tom. 3. qu.*
19. punct. 1. Palao de Charitat. tractat. 6. disput.
1. punct. 2.

Duplex Charitatis praeceptum à Doctori-
bus constituitur; vnum negativum, quo ne
Deum odio habeamus, prohibemur; alterum
affirmativum, quo praecepimur, ut actu Chari-
tatis, ac dilectionis Dei aliquando eliciamus.
Profecto Charitatis praeceptum aliquando ob-
ligat per se, aliquando per accidens, seu ratione
alterius. Praeceptum negativum dilectionis
Dei semper, & ad semper obligat: unde nun-
quam possumus Deum odio habere, & tenemur
in quacumque temporis differentia Deum
odio non habere. Quia Dei odium est intrin-
sece malum, & peccatorum omnium maximum.
Omnes sic.

Praeceptum hoc affirmativum per se obligat,
quando quis ad usum rationis pervenit. Et
quando graua contra Charitatem tentamina
assurgunt. Et semel in anno, aut saltem quinto
quoque anno. Non tamen est certum, in arti-
culo mortis obligare. Et quando quis tenetur
ad veram poenitentiam extra Sacram. Filliucius
tr. 22. m. 188. Sanch. l. 2. Decal. c. 1. n. 3. Bonacin.
tom. 2. d. 3. punct. 3. num. 8. Villalob. p. 1. ar. 3. diff.
2. num. 5.

Praeceptum hoc affirmativum, per accidens
obligat. Quando adest mortis periculum. Quan-
do quis recipit, vel ministrat Sacramenta, quae
hominem in gratia requirunt. Et quando quis
tenetur aliquod opus gerere, ad quod non po-
test sese sine Charitate preparare. Filliuc. *tr. 22.*
num. 291.

CAPVT III.

De Praecepti Charitatis erga pro- ximum obligatione.

Datur praeceptum naturale dilectionis
proximi. Quia recta naturalis ratio di-
cat, proximum propter se, quatenus
homo est, diligendum esse, ei scilicet, bo-
naturale dili-

11

na

DEAR
MOR.
VI. VII.
IV